ՏԱՐԻ ԺԸ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՒՂՀԱՆՆԷՍ ՇԱՀՆԱԶԱՐ

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ
Ս. ՓՈԼԻՍ, ՂԱԼԱԹԻԱ, ԷՍԿԻ ՓԱՆՏ ՕՍՄԱՆՅԻ

Յմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն առ չի դարձուիր

Bureaux du Journal "HAÏRÉNIK"
GALATA, ancien local de la BANQUE IMP. OTTOMANE

10 ՓԱՐԱՅ

ՀԱՅՐԵՆԻՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՀԱՏՈՒԿ ԹԻՒՆ 532

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Փոստ համար ..... 300 Թիւ. 75 դր. մէկ տար.
» » ..... 150 » 40 » »
Դուռտանէլլա ..... 300 » 100 » »
» ..... 150 » 50 » »
» ..... 75 » 25 » »
Սահմ. հրկրաց ..... 300 » 25 ֆրանկ
Թղթատարի ծախքը խմբագրութեան վրայ
(Կրկնակ փոխարէն փոքրախ փուլ կ'ընդունուի
100 դրւի տեղ 115 դր.)

فلطه ده اسکی بانق عمارتنده
حیرنیك ایره اداره سی

ՅՈՐԵԼԵԱՆ ՄԸ Ի ՎԵՆԵՏԻԿ

Ս. Ղազարի վանքին մէջ մեծ պատրաստութիւններ կը տեսնուին տօնելու համար, յառաջիկայ երեքշաբթի օր, Եօթանասուն տարեկան վարդապետի մը քահանայութեան յիսնամեակը։ Այդ ուրախութեանը մենք ալ մասնակցելու կը մղուինք հեռուէն։ Հ. Մանուէլ Վ. Ֆալճունիի յիսուն տարուան արդիւնաւոր աշխատութիւնը չնորհապարտութեան սրտաբուղխ պարտականութիւն մը կը ծանրացնէ ամէն անոնց վրայ որք մեզի համար ճշմարիտ բարիք մը կը համարին գիտութեան մէջ յառաջդիմելը։

Աչքերնուս առաջն է հոյակապ հատոր մը մեծադիր, պատկերազարդ, գեղեցիկ տպագրութեամբ, որուն երկրորդն ալ արդէն վերջացած՝ կը հանի մեզ քիչ օրէն։ Ցիսուն տարի Հ. Մանուէլ Վ. Ֆալճունի համբերատար տքնութեամբ մթերելով լեզուական ու գիտական հրմտութեանց ահագին պաշար մը, կարող եղած է ազգին նուիրել գիտական բառգիրքը։

Շատ բան պարտական սլիտի ինանք այդ մեծ երկասիրութեան որ կոչուած է դրոններու, ուսուցիչներու, դաստիրք յօրինողներու ձեռքին մէջ ըլլալ այն մեծ գործիքը որով իրենց լեզուն պիտի ըլլայ աւելի դիւրաթեք, դաղափարին պիտի կրնան պարզել աւելի յըստակօրէն եւ աւելի դիւրութեամբ, եւ որ պիտի ծառայէ գիտութիւնը փայրենի լեզուով ուսմկայնելու։

Գիտական բառգիրքը որ ֆըրանսերէնէ հայերէն է, հանդերձ իտալերէնով, գրաբար է, թէեւ շատ պարզ դրաբար մը։ Իրաւ է որ մենք գրաբարի բարեկամ չենք, բայց կը կարծենք թէ ներկայ պարագային մէջ մեծ անպատեհութիւն մը չծադիր ադկից, որովհետեւ այդ բառգիրքը պիտի ծառայէ զարգացեալներու եւ ոչ թէ նոր ուսանողներու։ Աւելցնենք նաեւ որ օտար լեզու չգիտցողն ալ այդ բառգրքէն կրնայ օգտուիլ, վասն զի իւրաքանչիւր գիտական բառ գրուած է հայերէն, պատկերով ու բացատրութիւններով։

Որչափ աւելի ուսումնասիրենք այս մեծ բառգիրքը, այնքան աւելի կ'ըմբռնենք թէ որքան չնորհակալութիւն պարտինք բազմավաստակ աշխատաւորին։ Հ. Մանուէլ Վ. Ֆալճունիի պէս անձնաւորութիւնները ժողովրդին համար իրենց պարապականութիւնը կը կատարեն ամբողջ կեանք մը աշխատութեան նուիրելով։

Բայց օգոստոս 3/15ի յոբելեարը միայն իր այս գործով չէ որ հանրային ուշադրութիւնը իր վրայ գրաւելու իրաւունքն ստացած է։ քառորդ դար մը առաջ ալ կրնայինք իր աշխատութիւնները նշանաւոր հռչակել։ Երբ մենք այսօր կ'ուզենք ժողովուրդը համոզել թէ քիմիական գիտութիւնը մեզի համար յառաջդիմութեան, զարգացման, հարստութեան միջնորդ մըն է, Հ. Մանուէլ Վ. Ֆալճունի քան և հինգ տարի առաջ արդէն այդ քարոզութիւնը գործով կը կատարէր, ազգին նուիրելով երեք հատոր տարբալուծութիւն մը, որուն կը յաջորդեր մեքենագիտութիւն մը, և ասոնք իրենց նախակարապետ ունէին ուրիշ աշխատութիւններ որք երկար տաեն դպրոցներու մէջ մեր մաքերու առաջնորդներն եղան։

Հ. Մանուէլ վարդապետ Ֆալճունի սորված է ու բոլոր իր այդ աշխատութիւնները հրատարակած է ոչ թէ վանքին մէջ փակուելով, այլ անընդհատ աշխատելով վանքին ամէն կարգի գործերուն, թէ՛ ի վենետիկ, թէ Պոլիս և թէ Բաւորա ուր կը դտնուի բաւական տարիէ ի վեր և կը մատակարարէ. Մուրատեան վարժարանի հողերը, որոնց հոդը ամբողջապէս կը ծանրանայ իր վրայ։

Հ. Մանուէլ Վ. Ֆալճունի այն Մխիթարեաններէն է որոնց համար կրնանք ըսել թէ բուն Մխիթարեան են, այսինքն Մխիթար Աբբայի դպրոցէն. — Մխիթարեանք մեծ տքնութիւններ, ծանր աշխատութիւններ յանձն առնելով՝ գիւրացնեն ազգին լեզուի ու գիտութեան մէջ յառաջդիմելու միջոցները։

Թէև Հ. Մանուէլ Վ. Ֆալճունի հիմա 70 տարեկան է բայց իրեն համար շատ անդէպ է «ծերունի» մակդիրը. երիտասարդի մը կորովը և աւիւնն ունի, և իր միշտ պայծառ դէմքին վրայ կը փայլի գոհ խղճմտանքի մը ազդած ուրախութիւնն ու գոհունակութիւնը։

Մեր բարեմաղթութիւններն ու մեր չնորհաւորութիւնները հասցնելով մինչև Ս. Ղազար առ Հ. Մանուէլ Վ. Ֆալճունի, կ'ըղձանք որ Մխիթարեանց նոր սերունդը իրեն օրինակ ընտրէ այն մեծ, տոկուն աշխատաւորը, և յիշէ թէ ամէն աշխատութիւն որ ժողովուրդին համար կ'ըլլայ, աշխատողին ընդհանուր գոհացում պարգևելով հանդերձ, իրեն հետ կը բերէ փոխարինութիւն մը որ մեծամտին ալ թանկագին է ու խոնարհամիտին ալ սիրելի — ազգի մը չնորհապարտութիւնը։

ՄԱԼԱԹԻԱ

Մալաթիայէն կը գրեն մեզ.

Մալաթիոյ նորընտիր ժողովները Կիւլհիոյ կաթողիկոսէն հաստատուած ըլլալով, հարկ եղած օրինութեան կոնդակն եւ վաւերացնող պաշտօնական գրութիւնները եկան հոս։ Նորընտիր ժողովականները թէ եւ սկսած են պաշտօնավարել, սակայն նախորդ ժողովին անդամները կսկսին հակառակիլ՝ ասոր ընտրութիւնը բեկանել տալու համար. Զարմանք է որ յիշեալք իբր թէ Մալաթիոյ ընդհանուր Հայերը այս առթիւ ամբողջովին կրօնափոխութեան դիմած են ըսելով, Պատրիարքարանի ինքնակոչ խորհուրդ ասա մը գրել գիշեցած են։ Ի Մալաթիա ո՛չ ոք խորհած է այդպիսի արտառոց գաղափարի մը վրայ. ժողովուրդը գոհ եւ հանգիստ մեծ բարիքներ կ'ակնկալէ նորընտիր ժողովին պաշտօնավարութենէն։

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ ՀրաՀանաւ, դարձեալ

Քաղաքիս առաջնորդական տեղապահ կարգուած է Տ. Ստեփան ծերունազարդ քահանան որ այժմ սկսած է իր պաշտօնը վարել։

Նախկին վարչութեան եւ իրենց պետ Սահակ եպիսկոպոսի պաշտպանեալներէն չորս հայ ծխականներու եօթնամեայ պաշտօնավարութեանց հաշիւները տեսնուեցաւ չնորհիւ միաբերան փափայի եւ միջոցաւ ծխական ընտրեալ ժողովին անդամ Անտուրեան Հաճի Յովսէփ էֆէնտիի։ Հաշուին եղրակացութիւնը խիստ տխուր եղաւ. 1500 ոսկւոյ մօտ գումար մը իւրացուցած են յիշեալ ծխական եւ այլ տուրքերէն. այս մխիթարները երաշխաւոր չունենալով եւ իրենք ալ յայտնի առացուածքի տէր չըլլալով, սոյն գումարին վճարումը կը մնայ ժողովրդին վրայ։ Նորընտիր քաղաքական ժողովը կ'աշխատի երաչխաւորեալ հաւատարիմ անձեր ընտրել առ մխիթարութեան եւ օրինաւորութեան ու ապահովութեան տակ առնել մխիթարներուն տուրք հաւաքելու գործողութիւնը։

Տասը օրեր՝ որոնց մէջ կը գտնուին այնպիսի դժբաղդներ ալ որ իրենց ծնողքը կորսնցուցին երկրաշարժի ծանօթ աղէտքի պատճառ, նորընտիր քաղաքական ժողովը կը խորհի զրկել Սանասարեան, Ս. Փրկչայ, Դէորգեան, Արմաշու Երփրեվանքը եւ այլ վարժարաններ. առ որերուն հանդերձի, ֆանապարհի եւ այլ ծախքերը ժողովը պիտի հոգայ։ Վասն զի նք որ յիշեալ վարժարաններու հիմնադիրները եւ տեսուչները պիտի հաճին ընդունիլ Մալաթիոյ այդ որբերը երբ մտածուի թէ Մալաթիա ցարդ չէ օգտուած այդ ազգօգուտ հիմնարկութիւնէն երբէն եւ թէ այդ հաստատութեանց պետերն ալ տյդ կերպով նպաստամատոյց պիտի ըլլան միանգամայն Մալաթիոյ դժբաղդ արկածեալներուն։

Երկրաշարժը չորս հինգ օրէ ի վեր դարձեալ ոկսաւ ցնցել գիշեր եւ ցերեկ մեր երկիրն եւ մէկ քանի տուներ եւ պանդոկի մը սենեակները փլան. կառավարական նպաստամատոյց ժողովը թաղերը կը չրջի եւ կարօտեալներուն անունները կ'արձանագրէ՝ հանգանակեալ պատրաստի գումարն այդպիսիներու ըստ արժանւոյն բաշխելու համար։

Ներկայ տարուան աշնան ճակատի դրաւած կը վաճառուի. ամէն ոք արմտիքի գներուն այժմեան թանգութիւնը նկատի առնելով խիստ բարձր գներով կը գնէ զայն, հետեւաբար հաւանական է որ նախորդ տարուան կրկինը ըլլայ այս տարի տասանորդի տուրքը։

ԻՆԳՆՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ԴԱՍԵր

ԴԻՏՈՂՈՒԹԻՒՆ

Երբ ուշի ուշով քննենք կեանքի պայքարին մէջ յաղողող կամ «բաղդին սիրականները» կոչուող մարդոց կենսագրութիւնները, պիտի տեսնենք թէ ամենքն ալ՝ առանց բացառութեան՝ եղած են դէպ մարդիկ։ Ամէն մարդ չկրնար դպրոցի մէջ դաստիարակուիլ, մանաւանդ ամէն բան չկրնար դպրոցի մէջ սորվըուիլ՝ կը մնան ամենէն կարեւոր գիտութիւնները, գործնական գիտութիւնները, զորս պէտք է սորվիլ այն ընդարձակ դպրոցին մէջ որ կը կոչուի կեանք, եւ Դիտողութիւնն է այն դաստիարակը որ կը սորվեցընէ այն կարեւոր գիտութիւնները։

Ամէն մարդ գիտէ այն արեւելեան վէպը ի մասին կրօնաւորի մը որ կը պնդէր թէ իր գացած ճամբէն անցած էր անտէր ուղտ մը մէկ ոտքը կաղ, մէկ աչքը կոյր, մէկ ականջ պակաս եւ մէկ կողմը ցորեն ու միւս կողմը մեղր բեռցած՝ առանց երբեք տեսած ըլլալու ուղտը կամ լսած ըլլալու անոր նկատմամբ։ Ի՞նչպէս գիտցաւ։ Դիտելով ուղտին հետքը եւ դիտելով զայն ուշի ուշով։ Երբ ամբաստանեցին զինք թէ կամ գողցած էր ուղտը եւ կամ կախարդութեամբ կը գիտնար սոյն մանրամասնութիւնները, նա պատասխանեց թէ ինք գող չէր եւ իր գործածած դիտութիւններն էին ոչ այլ բայց եթէ իր սուր դիտողութիւնը։

Դիտել՝ ամէն մարդ կը դիտէ, բայց դիտողութիւն կայ, դիտողութիւն ալ կայ։ Ապուշն ալ առարկայ մը կը տեսնէ, բայց այդ տեսնելովը ոչ աւելի իմաստուն կ'ըլլայ, ոչ աւելի խելացի. նոյն ապուշն է՝ իմաստուն ըլլալու, գաս մը առնելու նպատակաւ դիտելը ուրիշ բան է։

Նեւտոն օր մը պարտէզին մէջ նըստած առեն տեսաւ որ խնձոր մը ծառէն վար իյնակ։ Ո՛վ չէ տեսեր պտուղի մը ծառէն վար իյնալը. Նեւտոն ինքը անկէ առաջ քանիցս տեսեր էր երբ դիտողութիւնը արթուն չէր։ Բայց այս անգամ ոչ միայն խնձորին իյնալը տեսեր էր, այլ իր միտքը տեսեր էր ձգողութիւնը, այն հզօր զօրութիւնը որ ամբողջ տիեզերքը կը կառավարէ։ Ահա այս է դիտողութիւն։

Անգամ մը երիտասարդին մէկը Ամերիկայի Մէյն նահանգին մէջ պտըտած պահուն տեսաւ թէ տուները մանաւանդ գոյն մը ունեցող աղիւսներէ չինուած էին։ Փնտռեց գտաւ այն կաւահանքը ուսկից սոյն աղիւսները կը պատրաստուէին, եւ անմիջապէս ամբողջ ազարակը գնեց հազար հինգ հարիւր տոլարի։ Պոսդոն դարձին ազարակին կէսը չորս հազար տոլարի ծախեց։ Ամերիկայի մէջ երբ քանակը բրինձի արտերուն մօտ բանակեր էր, գինուորին մէկուն ուշադրութիւնը գրաւուեցաւ փոքրիկ թռչուններէ որք բրինձի հատիկները փեճեկներէն առնելով կուլ կուտային։ Գինուորը անմիջապէս զարկաւ թռչուններէն մին որու կատարին մանաւանդ կազմութիւնը դիտելով՝ բրինձը փեճեկէն զատող մեքենան հնարեց, եւ այսպէս յեղաշրջեց բրինձի մշակութիւնը Ամերիկայի հարաւային նահանգներուն մէջ։ Ասոնց նման անհամար օրինակներ կրնան մէջ բերուիլ որոց ամենքն ալ կը ցուցնեն թէ ինչ է այն դիտողութիւնը որ մեծ մարդոց յաջողութեան գաղանիքը կը ներկայացնէ։

Այս յատկութիւնը անհրաժեշտ է մարդուս համար ի՛նչ գործի մէջ ալ գտնուի. եւ եթէ մարդուն հետ մէկտեղ ծնած չէ, պէտք է կրթութեամբ զարգացուի, ինչպէս որ՝ ամէն տակր կարողութիւն կրթութեամբ կը զօրացուի։ Ատոր համար ալ յարատեւ ջանքը անհրաժեշտ է։ Տարբեր անձերու քով տարբեր է դիտողութեան յատկութիւնը։ Երկու հոգի կը դիտեն առարկայ մը. մին վեր ի վերոյ մը կը դիտէ առանց առարկային էութեան թափանցելու, միւսը նոյն առարկային վերաբերեալ ամէն բան հասկնալու պայմանաւ ամենայն ուշադրութեամբ կը դիտէ։ Երկու հոգի գիրք մը կը կարդան, բայց միւն այնպէս կը կարդայ որ ետքը հազիւ կը յիշէ թէ երբեք կարդացեր է զայն, մինչ միւսը կը կարդայ քննադատելով ոճը, պարունակութիւնը, խորհուրդները, իր զգացումներն ալ խառնելով հետ, այնպէս որ գիրքը դոցած ատեն կրնայ ըսել ինչ որ խելացի ընթերցող մը անգամ մը գիրք մը լմնցնելէն ետքը ըսաւ. «Միտքս այնպէս կը զգայ իբրեւ թէ բան մը կեռած ըլլայ։» Հողագործին մէկը կը մշակէ գետինը ամէն տարի առանց գիտնալու թէ ինչու այդ կերպով կը մշակէ. ուրիշ պատճառ չունի, միայն սա թէ իր հօրմէն, մեծ հօրմէն այդպէս տեսեր է. մինչդեռ ուրիշ մէկը կը սորվի հողին բնութիւնը թէ ո՛ր բոյսը արտադրելու աւելի յարմար է, թէ հետզհետէ ինչպէս կրնայ աւելի պարարտանալ, թէ այս ինչ տեսակ արմտիքի համար ո՛ր տեսակը ցանէ աւելի արդիւնք կը քաղէ, եւ ուրիշ հազար ու մէկ բաներ որ հողագործութեան գիտութեան կը պատկանին։

Զգիտող աչքին համար ամբողջ աշխարհ ոչ այլ ինչ է բայց եթէ կեչուցութեանց անկարգ եւ անիմաստ հաւաքածոյ մը, առանց կարգի. իսկ գիտող աչքը ամենաչնչին առարկայի մէջ մեծ իմաստութիւն եւ ներդաշնակութիւն կը տեսնէ։ Դիտողութեան ամենամեծ մէկ առարկան պէտք է ըլլայ մարդը. «Մարդիկը կարդացէք եւ ոչ գրքերը» կ'ըսէր Բագրիք Հենրի, ամերիկացի մեծ դիւանագէտը եւ հռետորը։ Մարդը ուսանելու ամենէն լաւ մէկ միջոցն է երեւելի անձանց կենսագրութիւնները քննել եւ ուսումնասիրել։ Կենսագրութեանց ուսման կարեւորութիւնը որչափ չեչտենք կ'արժէ. վասն զի հոն է միայն որ կը տեսնենք իրական մարդը, իր առաւելութիւններովը եւ թերութիւններովը, իր մանրամասն եւ հրահանգիչ պարագաներովը։ Ծաչող մարդոց կեանքերը դիտողութեամբ ուսանիլը մեծ պողոտայն է որ յաջողութեան կը տանի։

Ապրող Լսրէնս ամերիկացին աղքատիկ գիւղացիի մը զաւակն էր։ Դեռ տղեկ մըն էր երբ հագուստներուն ծրարը անուխին տակ, գրպանը հազիւ երեք մէճիտիէ, գնաց քաղաք ուր ամէն բան իրեն համար նոր եւ տարօրինակ էր։ Առանց դպրոցի, առանց դաստատուի նետուեցաւ առեւտուրի մէջ ուր իր սուր դիտողութիւնը միայն ունէր իրեն առաջնորդ եւ դաստիարակ։ Ցոյժ կարճ ժամանակի մէջ վարժուեցաւ մարդերու եւ իրերու, եւ որովհետեւ կարդալու ժամանակ չունէր, լոկ մարդերէն եւ իրերէն աւելի բան սորվեցաւ քան ինչ որ պիտի սորվէր գրքերէն։ Այս կերպով ընկերութեան մէկ գիրքէն ուրիշի մը բարձրացաւ, ամէն տեղ իր պարտականութիւնները յոյժ գոհացուցիչ եղանակաւ կատարելով, եւ ներհուն գիտնականի գործեր տեսնելով՝ իբր թէ երեւելի համալսարանի մը ուսումնասարը եղած ըլլար։ Ահա այս գեղուկ տղան էր որ ետքը աճելով ա՛ինչափ մեծ ծառայութիւններ մատուց իր ազգին իբրեւ մեծ վաճառական, ծանօթ մարդասէր, իմաստուն եւ ազդեցիկ օրէնսդէտ, համբաւաւոր ճարտարախօս, Ծերակուտի անդամ, ամերիկեան դեսպան Անգլիա, եւայլն, եւայլն։ Ի՞նչպէս եղաւ որ առանց դպրոցի երես տեսնելու, չուկային մէջ, խանութին մէջ, չորս պատին մէջ Լօրէնս եղաւ այս մեծ մարդը։ — Դիտելով մարդիկն ու իրերը ուսանելով։ Դիտողութիւնն էր իր յաջողութեան գաղանիքը։

Ա. Կ. Ս.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

Ա Ռ Ա Ջ Ի Ն

Ֆրիտյոֆ Նանսենի (Fridtjof Nansen) ծնած է 1861 թուին Նորվեգիոյ մէջ։ Տասնչորս տարեկան հասակէն սկսած է ծովագնացութիւններ կատարել։ Ան ուսանած է Քրիստիանիոյ համալսարանին մէջ, ուր ստացած է բնագիտական գիտութիւններու դոկտորի աստիճան։ Ան ճանչցուած է իբրեւ ճարտասան, գրող եւ գիտնական։ Ան ունի նաեւ գեղարուեստական ձիրքեր։ Ան ամուսնացած է Եւրոպայի ամենէն գեղեցիկ կիներէն մէկուն հետ։ Ան ունի երեք զաւակներ։ Ան ապրած է Նորվեգիոյ Լիսաքեր քաղաքին մէջ։

Ա Ռ Ա Ջ Ի Ն Ա Ն Գ Ա Մ

Ան առաջին անգամ ծովագնացութեան ելած է 1882 թուին։ Ան նաւագնացած է Նորվեգիոյ ափերուն մօտ։ Ան ուսումնասիրած է ձկնորսական կեանքը։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային կենդանական եւ բուսական աշխարհները։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային հոսանքները։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային ալիքները։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային քամիները։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային ամպրոպները։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային փոթորիկները։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային մառախուղները։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային սառցակոյտերը։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային սառցադաշտերը։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային սառցաբեկորները։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային սառցաթափերը։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային սառցաձորերը։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային սառցալեռները։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային սառցակղզիները։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային սառցաթումբերը։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային սառցաշերտերը։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային սառցաշերտաւոր ապարները։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային սառցաշերտաւոր հողերը։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային սառցաշերտաւոր ժայռերը։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային սառցաշերտաւոր լեռները։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային սառցաշերտաւոր բլուրները։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային սառցաշերտաւոր հարթավայրերը։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային սառցաշերտաւոր սարահարթերը։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային սառցաշերտաւոր սարավանդները։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային սառցաշերտաւոր սարալանջերը։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային սառցաշերտաւոր սարաշղթաները։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային սառցաշերտաւոր սարահովիտները։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային սառցաշերտաւոր սարահրուանդները։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային սառցաշերտաւոր սարավերները։ Ան ուսումնասիրած է նաեւ ծովային սառցաշերտաւոր սարավայր

ՀԲԸՖՈՏ «ՀԱՅԲԻՒՐՈՒ» (42)

ՍՄՕՖՈՆՈՖՅՏ

ՂԱՇՈՒՈՒ ՍՄՈՒՐԸ

Ֆիլմ մը մեզ կը տա . . .

Իր խմբագրութիւնը, պատմութիւնը, ինքնակենսագրութիւնը, վէպերը, պատմուածքները, ներկայացումները, դերասանները, ձայնագրութիւնները . . . Ի՞նչ մնաց . . . Ի՞նչ չմնաց . . . Ամէն ինչ կայ այդ ֆիլմին մէջ, եւ ոչ միայն ֆիլմին, այլ նաեւ ֆիլմի մասին գրուած գրքերուն մէջ, որոնք կը ներկայացնեն ֆիլմի ստեղծման պատմութիւնը, ֆիլմի ընդունելութիւնը, ֆիլմի մասին գրուած քննադատութիւնները, ֆիլմի մասին տրուած հարցազրոյցները, ֆիլմի մասին գրուած յօդուածները . . .

Այդ ֆիլմը, որ կը կոչուի «Ղաշուու Սմուր», ամբողջական ուսումնասիրութեան նիւթ մը կրնայ դառնալ, ինչպէս որ եղած է ուրիշ շատ ֆիլմերու պարագային, որոնք ստեղծագործական ուղիներ բացած են կինոյի պատմութեան մէջ, ինչպէս որ եղած է «Ղաշուու Սմուր»ի պարագային, որ ֆիլմ մը եղաւ, որ կրնայ ուսումնասիրութեան նիւթ դառնալ

ՆՈՐՈՒԻՉ ԻՒՆԻՐՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐՈՒԻՉ ԵՒ ԼՈՆՏՈՆ, ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1797Ի ՆՈՒ

Ապահովագրեալ գումար	7,250,000,000 ֆրանք
Վճարեալ փնաս	225,000,000 »
Տարեկան հասոյթ	20,000,000 »
Պահեստի դրամ	53,000,000 »

Այս ընկերութիւնը, որ դարէ մը ի վեր հիմնուած, համբաւաւոր է ճշգրտութեամբ իր ապահովագրեալ գումարները կարգադրելու եւ ուղղամիտ եղանակին համար։ Թէ՛ քաղաքին եւ թէ՛ արուարձաններուն մէջ չատ չափաւոր դներով կ՚ապահովագրէ անշարժ կալուածք, կարասի, ապրանք եւայլն։

Ամէն տեղեկութեանց համար դիմել Թուրքիոյ ընդհանուր գործակալին. Կ. ԳՈՒՐԴՕ
67 եւ 69, Վոյվոտա փողոց, Ղալաթիա

ՇԱՆ. Ապահովագրութեան պայմանները Թուրքերէն լեզուով թարգմանուած են մուրհակներուն վրայ։

ԼԸՆՏՂՆ ԲՐՈՎԻՆՇԻԼ

ԾՈՎԱՑԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1860Ի ՆՈՒ ԼՈՆՏՈՆ

Մտորագրուած դրամագլուխ	25,000,000 ֆրանք
Պահեստի դրամ	5,800,000 »

Այս ընկերութիւնը չատ չափաւոր գներով կ՚ապահովագրէ առագաստաձեւով եւ չոգենաւով ղրկուող ամէն տեսակ ապրանք, դրամածրար, արժէքուղիի եւայլն։

Ամէն տեղեկութեանց համար դիմել Թուրքիոյ ընդհանուր գործակալին.
Կ. ԳՈՒՐԴՕ
67 եւ 69, Վոյվոտա փողոց, Ղալաթիա

ՊՌԱՍԲՈՒԻ ԵԱՆԻ

Ղալաթիա, Թիւնէլի-ովճ խոշոր, Պանո ըը Քոնտրաքտիւալ ըմ-ի Ջեղջեակ Տիներ

Այս հաստատութիւնը, համբաւաւոր իր երկարամեայ դոյութեամբ նիւթերու ընտրութեամբ ամէն միջոց ձեռք առած է գոհացնելու իր յաճախորդները։

Մաքրութիւն եւ կատարեալ սպասարկութիւն։

Դարեջրին գաւաթը չորսսան ֆոթ, գերմանական եւ աւստրիական գարեջուրներուն ընտիր տեսակէն։ ՅԻՍՈՒՆ ՈՍԿԻ պիտի տրուի այն անձին որ կարենայ ապացուցանել թէ հոն խմուած գարեջուրը՝ գերմանական կամ աւստրիական չէ։

Անգամ մը այցելողը՝ պիտի հաճուզուի։

ՀԱՑՈՒՍՏԻ ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

ԳԱՒՌԻԿ ՆԱԼՏՋԱՃԵԱՆ ԵՒ Գ. ԷՐՄԻՆԵՆԱՆ
Գալաթիա Մեծ-Շօսէ, Գոչրուխ խան թիւ 30
Ե յարմեռնիջըլըք Ճոփրեճի թիւ 13, 15, 17, 19, 21, 23

Վերոգրեալ մթերանոցներուն մէջ պատրաստ եւ յանձրարարուած ու եղանակին համաձայն ամէն տեսակ հագուստներ եւ կերպասներ կը գտնուին, որք ևրթպայէ բերուած պատրաստ հագուստներէն եւ կերպասներէն քանիւ հինգ առ հարիւր համեմատութեամբ պակաս գնով կը վաճառուին։ Այդ վաճառատան տէրերուն նպատակն է մրցիլ ի Գալաթիա եւ ի Գալաթիա վաճառուած հագուստներու ուկերպասներու հետ թէ՛ ժամանակութեամբ եւ թէ տեսակի ազնուութեամբ։ կը խընդրուի արդյ հասարակութենէն, որ նոյն մթերանոցները դիմելով անձամբ տեսնէ ու հասկնայ վաճառուած նիւթերու ժամն գինն ու լաւ տեսակը։

Վ. ՆՇԱՆ Ֆ. ԹՈՐՈՍԵԱՆԻ

ՆՈՐ ԴԱՍԱԳՐՔԵՐՆ

Վաճերցնել յԱգ. Ոսոսճեան Խոհրդոյ

1. ԸՆԹԱՑՔ ՇԱՐԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՃԱՌԱԿՈՍՈՒԹԵԱՆ։ — Գործնական գերընտիր մեթոտով ի սպառ կը բառնայ վարժուիլ խօսելու և գրելու ուման և ուսուցման բոլոր դժուարութիւնները։

Կը պարունակէ շարադրութեան և ընտանեկագրութեան կանոններ, ընդյայնելի ընտանգիծեր, հրահանգներ, վարչաքաղաքական հարցեր, 100ի չափ պատկերներ, եւայլն։ Գին 3 դրուշ։

2. ԲԱՆԱԼԻ ՇԱՐԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ու դասաւանդութեան բոլոր դժուարութիւնները կը բառնայ։ Գին 4 դրուշ։

3. ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՀԱՅԵՐԷՆ ՕՍՄ. ԼԵԶՈՒԻ։—Թուրքերէն գիւրաւոյց զրերական ընթերցարան։ Գին 2½ դրուշ։

Դպրոցաց համար յատ զեղչուիլ կ՚ընդունի։

ՀԱՅԿԱՐՆԻՔ

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԹԵՐԹ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

Կը հրատարակուի ամէն Հինգշաբթի առաւօտ

Գրասենեակ՝ Գալաթիա, Ֆըրէնկ Ճատէսի, Ֆըրէնկ Ս. Դաւիթեան։

Տարեկան գինը 100 ղրուշ
Վեցամեայ » 50 »
Երեքամեայ » 25 »

Ամսական բաժանորդագրութիւն չկայ։

Ցանկացողները կրնան դիմել գրասենեակը։

Ցանկացողները կրնան դիմել գրասենեակը։

L'ANCRE

Ի Ա Ր Ի Ս Խ

ԿԵՆԱՑ ԵՒ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԹՈՇԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հաստատեալ ի Վիէննա 1858ին

Ամենէն ծանօթ, ամենէն նշանաւոր եւ ամենէն հին ընկերութիւնը համայն Ռեւելքի եւ Թուրքիոյ մէջ

Երաշխաւորեալ պահեստի դրամագլուխն է աւելի քան 100,000,000 ֆրանք, որ կը բաղկանայ Վիէննայի եւ Գուլթաքէօթի մէջ ընկերութեան ունեցած անշարժ կալուածներէ եւ կառավարութեան ու երկաթուղւոյ առաջին կարգի եւ հաստատուն բաժնեթուղթերէ։

Ընկերութեան հիմնադրութենէն մինչեւ ցվերջ 1891 դեկտ. 31 ի դէպ մահու եւ ի կենդանութեան, ապահովագրելոց վճարուած են աւելի քան 184,000,000 ֆրանք։

ԱՒՐԻՍԽ ընկերութիւնը իր հաստատութենէն մինչեւ ցայսօր ապահովութեան կենաց ճիւղին պատկանած ըլլալով առանց հրդեհի եւ ծովային ճիւղերը մշակելու, իր պատկառելի դրամագլուխը միմիայն այս ճիւղին յատկացուցած է ընդ հակոդութեամբ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ կայսերական եւ թագաւորական կառավարութեան ներքին գործոց բաժնի պետ Պարոն Թան Մուրի։

Ընդհանուր Գործակալ
համայն Թուրքիոյ և Գալաթիոյ
Լ. ՊՈՆՏԻ

Ընդհանուր Վերտեսուչ
համայն Թուրքիոյ և Գալաթիոյ
Ն. ԵԱԶՃԵԱՆ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին է Թիւնէլի հրապարակը Մայերի տան վերի յարկ

L'ÉCONOMIE INTERNATIONALE

ԼԷԿՕՆՕՄԻ ԷՆԹԷՐՆԱՍԻՕՆԱԼ

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ, ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆ.

Ապահովագրական փոխադարձ ընկերութեան վասն վերակազմութեան գրամատիկոյ

Հաստատեալ Գաղղիոյ Հանրապետութեան 1868 Յունվար 22 հրամանագրոյն համեմատ

ԿԸ ԳՈՐԾԷ ԸՆԴ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԳԱՂՂԻՈՑ ՏԷՐՈՒԹԵԱՆ

Ամէն ոք գիտէ խնայողութեան կարեւորութիւնը, բայց չատ անգամ չունենալով մեր խնայած եւ աւելցուցած ստակներն ընդունող յատուկ հաստատութիւններ կը կորսնցնենք գրամագլուխ մը կազմելու առիթն եւ հազար ու մէկ պատճառներ գտնելով մեր խնայած ստակներն յումպէտս կը վատնենք։

Փոքր գումարներով գրամագլուխ մը կազմելն ալ դժուարին եւ գրեթէ անկարելի է, եթէ այսպիսի ընկերութեան մը հետ մասնաւոր կապակցութիւն մը չունենանք։

Ահաւասիկ «Լ'Էքօնօմի Էնթէռնասիօնալ» ընկերութիւնն որուն փոքր գումարներ, այսինքն ամիսը հինգ տասը եւ այլն վճարելով, ապագային մեր ձեռքը կ՚ունենանք համեստ գրամագլուխ մը։

ԱՌԻԹԷՆ ՕԳՏԻՒԻՆԳ

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւն ուզող եւ բաժանորդագրուիլ փափաքողները կը հրաւիրուին դիմել ի Սիրքէճի, Հանրային պարտուց պաշտօնատան դիմացը, Կիւլպէնկեան խան թիւ 26-27, ընդհանուր տնօրէն Բ. ՇԷՀԻՐԼԵԱՆԻ կամ ընդհանուր քննիչ ԱՆԻՓՏՈՍ ԱՀԱՐՈՆԵԱՆԻ։

LE CAPITAL ԼԸ ԳԱԲԻԴԱԼ

(ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ)

Խնայողութեան ընկերութեան վասն կազմութեան գրամատիկոյ

23, ռ'Ալճէրի փողոց եւ 4 Սէնթ Ժաթերին փողոց, ի Լիօն.

Ընդ հակողութեամբ Ֆրանսական Հանրապետութեան հաստատեալ ըստ 1868 յունվար 22ի պետական օրինաց։

ԱՊԱՀՈՎԵԱԼ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 15,000,000 ՖՐԱՆԿ

ՆՊԱՏԱԿ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լը Գաբիդալ ընկերութեամբ պզտիկ խնայողութիւններ ընել տալու նպատակով հաստատուած ըլլալով արագապէս զարգացած է։ Իր նպատակն է որոշեալ պայմանաժամի մը մէջ դրամագլուխներ կազմել կանխաւ որուելիք հատուցումներով։

Ընկերութիւնը ապահովագրելոյն կը յանձնէ ապահովագրեր (police) թէ ի փոխարէն կանխիկ վճարի մը եւ թէ ամսական խիստ դիւրամատչելի վճարումներու (ամսական մէկ ֆրանքէ սկսեալ եւ աւելի)։

Գլխաւ չէ չվճռել ընկերութեան գործառնութիւնները այնպիսի վիճակահանութեանց հետ որոնց առմները վիճակահանութենէն վերջ արժէք մը չունին, ընդհակառակր քիչ մը առաջ կամ քիչ մը վերջը ամենքն ալ պիտի առնան մեր մօտ ապահովակ գումարը։

Ընկերութեան Գրամատունները. Գրէտի Լիօնէ. — Սօսիէթէ Լիօնէզ ը Տէրօ է ը Գօնթ Գուրան. — Րօպէն, Րօնտել եւ Ընկ. — Պանք ը Ֆրանս։

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ (GARANTIES)

Լը Գաբիդալ այն միակ հաստատութիւնն է, որ իր պահեստի դրամը տէրութեան երաշխաւորութեան տակ գտնուղ արժեթղթերու փոխանակելէ վերջը դանոնք յանուն ընկերութեան պահեստի դրած է «Պանք ը Ֆրանս»ի դրամատան Լիօնի մասնաճիւղը։

Ամէն մարժանորդ կրնայ վերոյիշեալ դրամատունէն առնել եւ ճշդել այս պահեստից գոյութիւնը։

Մանրամասն տեղեկութեանց եւ բաժանորդագրութեան համար դիմել առ Գ. Ա. ՍԱՐԻ եւ Վ. ՍՐԱՊԵԱՆ Տնօրէնք համայն ազեւելից։

Միջնորդք պարտին երաշխաւորութիւն մը ցոյց տալ։

Գաւառաց համար գործակալութիւն առանձնել փափաքողք պարտին դիմել Արեւելից տնօրէնութեան ի կ. Գալաթա, Թիւ 13, Գօմխանէն Խանի մեծ դրան ճիւղ դէմը։

ՏԻՒՆԻՕՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴՐԵՄ ՀՐԴԵՀԻ, ՀԻՄՆԵԱԼ 1828

Հաստատեալ է Փարիզ էր կեդրոնատեղին, Պանք ը Ֆրանս, թիւ 15

Դրամագլուխ	ֆրանք	10,000,000
Պահեստի դրամ	»	4,650,000
Թղթապանակին մէջ	»	69,244,813
Հասոյթ 1892 տարւոյ	»	15,328,801
Վճարուած փնաս	»	176,000,000
Երաշխաւորութիւնք «Իւնիօն-Վի»ի	»	114,500,000

Ի կ. Պոլիս, Ընկերութեան դրամատունը՝ ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆՔԱՆ։

Տեղեկութեանց համար դիմել առ Սիմոն Քայսէրլեան, մասնաւոր տնօրէն ի կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Քարաքէօյի հրապարակ, Եէնի-Խան, առաջին յարկ։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

A. ԽԱՍՏԱ. ՀԱԱՍ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ՎՈՅՎՈՏԱ ՓՈՂՈՑ, ՆՈՐԱՏՈՆԿԵԱՆ ԽԱՆ, ԹԻՒ 6, 7, 8։

Մանչերու եւ աղջիկներու համար պատրաստ ընտիր հագուստներ։ — Վիէննայի եւ Պերլինի քորչէներ, ամէն մեծութեամբ, 6 դրուշնոցէն սկսեալ։ —Սեղանի եւ թէյի համար ամէն տեսակ սփռոցներ, վերմակի սաւաններ ճերմակ եւ գունաւոր բուրդէ։— Սըրբիչ, անձեռոց, թաշկինակ, օձիք, փոզպատ, գուլպայ, հողմահար, վարագոյր, թիւլ, գոգնոցներ եւայլն։

Վիէննայի Վոլֆպաւէր եւ Րէյեր համբաւաւոր գործարանին հոտաւէտ նիւթերը եւ ապոնները։

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ԳԻՆ

ՇԱՆ.—Արդյ հասարակութենէն կը խընդրուի որ զան այցելեն մեր մթերանոցները, որպէսզի հաճկնան գիներուն արտասովոր աժնութիւնը։

SOCIÉTÉ MUTUELLE FRANÇAISE

ՍՕՍԻԷԹԷ ՄԻԻԹԻԻԷԼ ՖՐԱՆՍԷԶ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՎԱՍՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄՈՒԹԵԱՆ

ԳՐԱՄԱԳԼՈՒԽ

Կեդրոնատեղին է ընկերութեան՝ Պա ռ'Ալբան Փողոց, Լիօն (Ֆրանսա) թիւ 2

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 11,000,000 ՖՐԱՆԿ

ՆՊԱՏԱԿ.— Սօսիէթէ Միւթիւէլ Ֆրանսէզ ընկերութիւնն, որ հաստատուած է նպաստելու համար փոքր խնայողութեանց, արագ զարգացում մը ունեցած է, իր նպատակն է որոշեալ պայմանաժամի մէջ, եւ կամ պայմանաժամէն իսկ առաջ վերակոչել դրամագլուխը։ Մուրհակներ կուտայ թէ՛ ի փոխարէն միակ վճարի մը եւ թէ՛ ամսական համեստ վճարներու. (կարելի է ամորտգրուիլ ամսական մինչեւ մէկ ֆրանքէ սկսեալ)։

ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹԻՒՆՔ. — Սօսիէթէ Միւթիւէլ Ֆրանսէզ ընկերութեան գործառնութիւնք բաղմադիմի են, ինչպէս չարժական արժէից եւ փոխ տրուած դրամագլխոց ապահովագրութիւն, կորուսեալ դրամագլխոյ մը վերակազմութիւն. մանկանց համար օժիտք, հանգուցեան անտուկ ծերութեան համար, ցկեանս եկամուտներու կազմութիւն, ի մի բան այն ամէն գործառնութիւնք որոց նպատակն է խնայողութիւն։

Մանրամասն տեղեկութեանց եւ բաժանորդագրութեան համար դիմել առ Գ. Էրնէսթ Կլավանի, ընդհանուր տնօրէն համայն Արեւելքի, կ. Պոլիս Ղալաթիա Գարաքէօյի հրապարակ Սըվաճը օղլու Խան։

ՇԱՆՕԹ.—Գաւառներու մէջ գործակալութիւն ընել փափաքողք, ինչպէս նաեւ միջնորդք պարտին վերոյիշեալ հասցէին դիմել եւ երաշխաւորութիւն ցոյց տալ։

կը խընդրէ ընդ հակողութեամբ Գաղղիոյ կառավարութեան

Ա. ՐՄԱՏԱԿԱՆ ԲՈՒԺՈՒՄ
Կ Ա Պ Ո Ի Տ Հ Ա Զ Ի
Մէկ տարի օրսան դէլ
ՁԵՌԱՄԲ ՏՈՒԲՔ. Ս. ՇՂԱՐՃԻ
Թիւնէլի հրապարակ, Բէյօղլ
Հիւանդ կ՚ընդունի 8էն 10 եւ 3էն 5
ԴԱՐՄԱՆՈՒՄ ՇԱՓԱՐԱՒՈՏԻ
ՆՈՐ ՄԵԹՈՏՈՎ ԸՍ

ՆՈՐԱՏԻՊ ԳԻՐՔԵՐ

ԵՐՐՈՐԴ ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆ ՄԱՆԿԱՆՑ

Բ. Տէպ, Բարէխոհեալ ե- Ճոխացեալ

Գին 6 դրշ.

—=—

ԸՆՏԵԼԱՐԱՆ ՀԱՑ ԼԵԶՈՒԻ

Բազմաթիւ պատկերներով զարդարուած, նոր եւ դիւրին ոճով ընթերցարան, այբուբենէն անմիջապէս կտոր, գին 2½ դրշ։

Վերոյիշեալ գեղերու կեդրոնատեղին է Թ. 11 Դաղաքչէր խան, Պահճէ գափու, Դրասենեակ Ս. Դաւթեան։

ԲՕՈՒԼԻ ԱՆԻՍՈՆԻ ՊԱԼՍԱՄ

Ընդդէմ հազի, հարբուխի, գժատրաքնըթեան, ծանրաքնըթեան

Այս նշանաւոր գեղին յատկութիւնն է անմիջապէս հանգստացնել, հազը, Հարբուխը, Ջայնի մարիլը, Շնչելու գժատրաքնը եւ կոկորդի հիւանդութիւնները. Անմիջապէս կը լուծէ կապուած ժլատ ազը եւ կը քաշէ։

Այն անձերն որք կոկորդին մէջ անհաճոյ փորմազ ունին, որք գիշեր ցերեկ հանգիստ չեն կրնար ունենալ հազէն, անմիջապէս կը հանգարտին, չատ անգամ մէկ օրուակը կը բաւէ։ Գժատրաքնութեան, երկարատեւ Հազերու, Ընդհանրապէս գեղ կարելի չէ նկարագրել այս նշանաւոր գեղին կատարած հրաշքները։ 4

ԿԵՆԴՐՈՆԱՑԵՂԸ Է ԷՅՄՈՒՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ, ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ։
Վոյվոտայի պահականոցին քով, կայարան Ղալաթիա Շեւլէ Թրամուէյից, Թիւ 95 եւ 97, Ղալաթիա